

1a REUNIÓ DE LA XARXA DE COMUNITATS CATALANES DE MÈXIC, AMÈRICA CENTRAL I EL CARIB

MÉRIDA, YUCATÀN (MÈXIC), del 15 al 18 de setembre de 2005

Agenda, programació i documentació

- 1. Llista de participants**
- 2. programa d'activitats**
- 3. col·loqui**
- 4. documentació de les comunitats catalanes participants**
 - a. Colòmbia**
 - i. Comunitat Catalana de Colòmbia**
 - ii. Casal Català d'Antiòquia**
 - b. Costa Rica**
 - i. Casal Català de Costa Rica**
 - c. El Salvador**
 - i. Casal Català d'El Salvador**
 - d. Guatemala**
 - i. Casal Català de Guatemala**
 - e. Hondures**
 - i. Associació Catalana d'Hondures**
 - f. Mèxic**
 - i. Orfeó Català de Mèxic**
 - ii. Casal Català de la Península del Yucatán**
 - iii. Casal Català de Puebla**
 - iv. Casal Virolai**
 - v. Casal Català de Guadalajara**
 - g. Veneçuela**
 - i. Centre Català de Caracas**
 - ii. Associació Nova Catalunya**
- 5. Consideracions generals**

1

1a REUNIÓ DE LA XARXA DE COMUNITATS CATALANES DE MÈXIC, AMÉRICA CENTRAL I EL CARIB MÉRIDA, YUCATÀN (MÈXIC), del 15 al 18 de setembre de 2005

Llista de participants

Albert Royo (secretari de Cooperació Exterior de la Generalitat)
Rafel Caballeria (responsable de les Comunitats Catalanes de l'Exterior)
Francesc Gámez (Casal Català de Guatemala, Guatemala)
Eduard Filella (Comunitat Catalana de Colòmbia)
Rosina Álvarez (Centre Català de Caracas)
Xavier Torroja (Orfeó Català de Mèxic)
Antoni Burgués (Casal Català de Costa Rica)
Antoni Bonet (Casal Català d'El Salvador)
Francesc Roig (Associació Catalana d'Hondures)
Maria Teresa Caudet (Casal Virolai de Querétaro, Mèxic)
Óscar Martín (Casal Català de Puebla, Mèxic)
Josep Ligorred (Casal Català de la Península de Yucatán, Mèxic)

2

PROGRAMA D'ACTIVITATS

Dijous 15 de setembre

18:00 – 20:00 pm.

21:00 pm.

Arribada dels participants

Reunió de treball: Presentació dels casals

Inauguració de l'exposició "*Gaudí i la Sagrada Família*"

Brindis de benvinguda

Divendres 16 de setembre

10:00 am. – 14:00 pm.

14:30 pm. – 15:30 pm.

16:00 pm. – 18:30 pm.

20:00 pm – 22:00 pm.

Reunió de treball: dades generals, entorn, estructura,
recursos humans i econòmics, i patrimoni

Dinar

Reunió de treball: infraestructura, activitats internes i
activitats de grup, i relacions externes

Col·loqui: "*Maies i Catalans*"

1a part "*Els maies del segle XXI*"

2a part "*La Catalunya Exterior a Mèxic, Amèrica
Central i el Carib*"

Pa amb tomàquet. Vi d'honor

Dissabte 17 de setembre

09:30 am. – 11:30 am.

11:30 am. – 13:30 pm.

13:30 pm. – 14:30 pm.

14:30 pm. – 16:00 pm.

21:00 pm.

Reunió de treball: consideracions finals, la Llei 18/1996, la
Reforma de l'Estatut d'autonomia i el Consell Assessor

Visita a la zona arqueològica de Dzibilchaltún

Visita al Port de Progreso

Dinar

Descans

Lectura de les Conclusions de la Reunió de Xarxa

Sopar de clausura

Diumenge 18 de setembre

Lliure

3

COL-LOQUI : “Maies i catalans al segle XXI: identitat i perspectives”

LLOC: CASAL CATALÀ DE LA PENÍNSULA DE YUCATÁN, A.C.

Calle 27, nº 504 entre 60 i 60A. *Colonia Alcalá Martín* de Mérida

DATA: 16 de setembre

HORARI: De 8 a 10 del vespre

1ª Part : “Maies del segle XXI”

Participants

Bartolomé Alonzo Caamal (president de Mayaón, a.c.)
Feliciano Sánchez Chan (INDEMAYA del Gob. de Yucatán)
Pedro Bracamonte y Sosa (Director de CIESAS PENINSULAR)

2ª Part: “La Catalunya Exterior a Mèxic, Amèrica Central i el Carib”

Participants

Albert Royo (secretari de Cooperació Exterior de la Generalitat)
Rafel Caballeria (responsable de les Comunitats Catalanes de l'Exterior)
Francesc Gámez (Casal Català de Guatemala, Guatemala)
Josep Ligorred (Casal Català de la Península de Yucatán, Mèxic)
Eduard Filella (Comunitat Catalana de Colòmbia)
Rosina Álvarez (Centre Català de Caracas)
Xavier Torroja (Orfeó Català de Mèxic)
Antoni Burgués (Casal Català de Costa Rica)
Antoni Bonet (Casal Català d'El Salvador)
Francesc Roig (Associació Catalana d'Hondures)
María Teresa Caudet (Casal Virolai de Querétaro, Mèxic)
Óscar Martín (Casal Català de Puebla, Mèxic)

Coordinadors:

Isabel Campos
Rafael Barrera

Guió de temàtiques:

1ª Part

1. COM VEUEN ELS MAIES ALS CATALANS

És la contraproposta del normalment utilitzat “visió de l’altre”, que sempre és a partir dels paràmetres etnocentristes. Possibilitat de fer una anàlisi de com ens veuen els maies.

2. EL PASSAT COM A REFERENT

Què considerem com a passat? Quin tant d’aquest passat és present a la quotidianitat? Usos del passat

3. LA COHESIÓ CULTURAL

En un món on el que és global i el que és homogeni sembla ser la principal tendència, val la pena reflexionar sobre quins elements culturals ens apropen i quins ens distancien, i quins permetrien conservar l’especificatiu cultural

4. L’AUTONOMIA POLÍTICA

Propostes maies en el context de l’Estat mexicà i l’“al·lèrgia” dels seus legisladors a tractar el tema. Tabús, mites i reptes

5. EL PANORAMA DE FUTUR

Com es planteja la conservació de la identitat? Quins són els reptes?

2ª Part

Temàtica:

Les fortaleses, debilitats, amenaces i oportunitats de les comunitats catalanes a la l’area geogràfica de Mèxic, Amèrica Central i el Carib

Dinàmica:

3 minuts per a cadascun dels temes a cadascun dels participants = 1,30 hores
15 minuts al final per a ronda de preguntes al públic assistent

4

Colòmbia

Comunitat Catalana de Colòmbia

La principal activitat d'aquest casal és l'assistencial (aquest 2005 s'han donat ajuts per a 7 persones). Les 2 activitats que fan aquest any són trobades de germanor i l'edició d'un butlletí propi. A més, s'ha atorgat un ajut per a la participació de joves en el Programa Catalunya.

Malgrat el nombre de socis (dada a confirmar), no sembla que tinguin gaire gent jove, i que aquesta participi en l'activitat del casal.

Data de fundació	1942
Nombre de socis	130
Seu	Local de lloguer
President	Pere Jané
Assisteix a la reunió	Eduard Filella (secretari)
Principals activitats 2005	▶ trobades germanor de socis ▶ butlletí ▶ assistencials
Subvencions 2004 9.322 €	Despeses corrents: 1.402 € Activitats: 3.060 € Assistencials: 4.860 €
Subvencions 2005 7.949 €	Despeses corrents: 1.400 € Activitats: 2.450 € Assistencials: 4.099 €

Costa Rica

Casal Català de Costa Rica

A banda de l'Orfeó de Mèxic i del casal de Yucatán, el de Costa Rica és el casal més actiu de la zona. Les seves activitats són variades (sardanes, penya barcelonista, conferències, exposicions, festes tradicionals, reunions empresarials, lloc web i publicacions), i el seu nombre de socis és considerable. Si bé hi ha joves que participen en el Programa Catalunya, en desconeixem les característiques (nombre i origen).

El president del casal s'ha queixat que per a manteniment del casal ha rebut poca subvenció aquest any (van canviar de local).

Nota: la subvenció per a activitats ordinàries (4.165 €) d'aquest 2005 s'ha tramès per error (errada de Gestió Econòmica, no nostra) al Casal Català de Vancouver: s'estan fent gestions per resoldre el problema.

Data de fundació	1982
Nombre de socis	178
Seu	Local de lloguer
President	Antoni Burgués
Assisteix a la reunió	Antoni Burgués
Principals activitats 2005	<ul style="list-style-type: none"> ▶ sardanes ▶ exposició Dalí ▶ despeses penya barcelonista ▶ reunions empresarials ▶ conferències ▶ butlletí
Subvencions 2004 14.900 €	Despeses corrents: 4.400 € Activitats: 10.500 € Assistencials: 0 €
Subvencions 2005 20.165 €	Despeses corrents: 6.000 € Activitats: 14.165 € Assistencials: 0 €

El Salvador

Casal Català d'El Salvador

És un casal de "recent" creació (l'any 2000). La seva activitat no és gaire destacada, i la informació que se'n té és molt poca, ja que no comuniquen amb periodicitat les seves activitats.

Pel que fa a aquestes activitats, l'ajut assistencial és per a una única persona. La resta d'activitats són la celebració de festes tradicionals (Sant Jordi, Diada, Mare de Déu de Montserrat,...), edició d'un butlletí propi, manteniment del lloc web (del qual no tenim l'URL) i compra d'ordinadors per a una escola (Escola Catalunya).

Data de fundació	2000
Nombre de socis	80
Seu	Local de lloguer
President	Gil Bonet
Assisteix a la reunió	Antoni Bonet (tresorer)
Principals activitats 2005	<ul style="list-style-type: none"> ▶ assistencials ▶ festa aniversari del casal ▶ festes tradicionals ▶ penya blaugrana ▶ lloc web
Subvencions 2004 11.800 €	Despeses corrents: 7.700 € Activitats: 3.350 € Assistencials: 810 €
Subvencions 2005 12.120 €	Despeses corrents: 5.000 € Activitats: 6.100 € Assistencials: 920 €

Guatemala

Casal Català de Guatemala

La subvenció demanada pel casal és força baixa. Això és perquè ajusten la seva sol·licitud de subvenció al cost real de les activitats, i que aquestes són la celebració de festes tradicionals (dinars i sopars) per als socis.

El president del casal, Francesc Gámez, forma part de l'actual Consell de les Comunitats Catalanes de l'Exterior. En aquest sentit, és una persona crítica amb la nostra actuació (conseqüència de la inactivitat del Consell en els darrers anys).

Data de fundació	1989
Nombre de socis	96
Seu	
President	Francesc Gámez
Assisteix a la reunió	Francesc Gámez
Principals activitats 2005	<ul style="list-style-type: none"> ▸ celebració festes tradicionals ▸ butlletí
Subvencions 2004 700 €	Despeses corrents: 115 € Activitats: 640 € Assistencials: 0 €
Subvencions 2005 1.200 €	Despeses corrents: 200 € Activitats: 1.000 € Assistencials: 0 €

Hondures

Associació Catalana d'Hondures

L'activitat d'aquest casal és nul·la en els darrers anys. De fet, no han demanat subvenció, fet que pot ser per dos motius: que realment no facin res o que hi hagi una mala gestió administrativa. Per tant, és un casal desconegut amb el qual la comunicació és pràcticament inexistent.

Data de fundació	1997
Nombre de socis	
Seu	
President	Francesc Roig
Assisteix a la reunió	Francesc Roig
Principals activitats 2005	
Subvencions 2004	Despeses corrents: 0 € Activitats: 0 € Assistencials: 0 €
Subvencions 2005	Despeses corrents: 0 € Activitats: 0 € Assistencials: 0 €

Mèxic

Orfeó Català de Mèxic

És un dels casals històrics, que fa moltes activitats. Malgrat això, li convé una renovació “a fons”. Disposen d'un web que està força bé, amb un nivell de navegació simple i clar. El proper any celebraran els 100 anys, fet pel qual estan preparant un programa d'actes extraordinaris (un primer pressupost d'aquests actes tenia un cost de més de 100.000 €.)

El seu president, Xavier Torroja, havia estat membre del Consell de les Comunitats Catalanes de l'Exterior, i va ser substituït en l'última remodelació d'aquest òrgan per Josep Ligorred.

Data de fundació	1906
Nombre de socis	450
Seu	Local de propietat
President	Xavier Torroja
Assisteix a la reunió	Xavier Torroja
Principals activitats 2005	<ul style="list-style-type: none"> ▶ cinema ▶ festes tradicionals ▶ conferències ▶ classes de català ▶ exposicions ▶ cursos ▶ coral ▶ esbart dansaire
Subvencions 2004 34.500 €	Despeses corrents: 20.000 € Activitats: 14.592 € Assistencials: 0 €
Subvencions 2005 34.800 €	Despeses corrents: 20.000 € Activitats: 13.000 € Assistencials: 1.800 €

Casal Català de la Península del Yucatán

És un altre casal de formació “recent” a la zona. Té pocs socis i les seves activitats s'ajusten a aquesta circumstància.

El seu president, Josep Ligorred, forma part de l'actual Consell de les Comunitats Catalanes de l'Exterior.

Data de fundació	1997
Nombre de socis	37
Seu	Local de lloguer
President	Josep Ligorred
Assisteix a la reunió	Josep Ligorred
Principals activitats 2005	<ul style="list-style-type: none"> ▶ exposicions ▶ festes tradicionals ▶ conferències
Subvencions 2004 8.100 €	Despeses corrents: 3.400 € Activitats: 4.700 € Assistencials: 0 €
Subvencions 2005 11.000 €	Despeses corrents: 4.500 € Activitats: 6.500 € Assistencials: 0 €

Casal Català de Puebla

En aquests moments és un casal mort. Hi ha una persona, Óscar Martín, present a la reunió, que està interessat a iniciar una nova etapa: es va posar en contacte amb l'actual president (encara que el casal és inoperatiu totalment) per agafar la direcció. Jordi Gaya no li va posar cap impediment. Parlarem amb ell a Mérida.

Data de fundació	1988
Nombre de socis	Sense informació
Seu	sense seu
President	Jordi Gaya *
Assisteix a la reunió	Sr. Óscar Martín *
Principals activitats 2005	
Subvencions 2004	Despeses corrents: 0 € Activitats: 0 € Assistencials: 0 €
Subvencions 2005	Despeses corrents: 0 € Activitats: 0 € Assistencials: 0 €

Casal Virolai

Un altre casal "mort". L'anterior president (ara no en recordo el nom) va deixar el casal per qüestions de feina, i, des de llavors, ningú ha pres ni el relleu ni el lideratge de l'entitat.

Data de fundació	1996
Nombre de socis	50
Seu	Local de lloguer
President	
Assisteix a la reunió	Maria Teresa Caudet (tresorera)
Principals activitats 2005	
Subvencions 2004	Despeses corrents: 0 € Activitats: 0 € Assistencials: 0 €
Subvencions 2005	Despeses corrents: 0 € Activitats: 0 € Assistencials: 0 €

Casal Català de Guadalajara

Tercer casal de Mèxic inactiu. A la reunió de Mérida no hi assisteix ningú; parlarem amb Josep Ligorred per veure quins contactes hi ha fet.

Data de fundació	1957
Nombre de socis	150
Seu	Sense seu
President	Sra. Núria Alaujas
Assisteix a la reunió	No vénen
Principals activitats 2005	
Subvencions 2004	Despeses corrents: 0 € Activitats: 0 € Assistencials: 0 €
Subvencions 2005	Despeses corrents: 0 € Activitats: 0 € Assistencials: 0 €

Veneçuela

Centre Català de Caracas

Un altre dels casals històrics. Fan moltes activitats, però, tal com passa amb l'Orfeo Català de Mèxic, segurament li cal una "renovació" en tots els sentits. Aquest any, a banda de les subvencions de manteniment i activitats, se'ls ha atorgat una subvenció per a obres i rehabilitació de la seu.

Data de fundació	1945
Nombre de socis	351
Seu	Local propi
President	Sra. Adriana Farreres
Assisteix a la reunió	Sra. Rosina Álvarez (vocal)
Principals activitats 2005	<ul style="list-style-type: none"> ▶ festes tradicionals ▶ esbart dansaire ▶ teatre ▶ publicacions ▶ setmana gastronòmica ▶ aniversari del casal (60) ▶ concerts ▶ exposicions
Subvencions 2004 19.700 €	Despeses corrents: 10.900 € Activitats: 8.000 € Assistencials: 800 €
Subvencions 2005 59.300 €	Despeses corrents: 10.000 € Activitats: 15.000 € Assistencials: 6.300 € Obres: 28.000 €

5

Qüestions a tenir en compte:

- a.** Aquesta reunió de Mérida està organitzada pels dos membres del Consell de les Comunitats Catalanes de la zona: Francesc Gámez i Josep Ligorred. Les despeses es cobreixen amb l'ajut que els ha estat atorgat com a membres del Consell però que no cobraran fins a finals de setembre, principis d'octubre. Això és perquè l'última sol·licitud d'ajut rebuda d'un membre del Consell es va rebre a finals d'agost (aquestes demandes s'han de tramitar de forma conjunta), i no hi ha hagut temps material per avançar-ne el pagament.
- b.** Dels casals presents n'hi ha de totalment inoperatius